

Подвійний ювілей

Юрій Гундарів

Так трапилось, що сімдесятирічний ювілей Жана Сергійовича й сімдесятиріччя видавництва дитячої літератури, в якому він вірою і правдою відпрацював без малого п'ятдесят років, припадали на один день – 10 жовтня.

Наприкінці вересня Жану Сергійовичу зателефонувала колишня колега, колись найкращий у місті коректор, Роза Григорівна:

– Жане, привіт, як ся маєш?

– О, Розонько, радий тебе чути. Як там всі наші?

– Жане, коротше, – голос Рози Григорівни лунав, як завжди, дзвінко й діловито, – починай чистити пір'я, скоро всіх побачиш. Щоправда, мінус Закусило. Місяць тому відкинув ноги – менше треба було жовчі копити... Телефонували з відділу кадрів: нас всіх збирають 10 жовтня, вручатимуть якісь грамоти, потім фуршет. Отже, тебе офіційно повідомлять. Це я поки так, психологічна підготовка. Сам прикинь: який же ювілей без тебе, старий, – без віртуозного редактора, без легендарного Жана?

– Ну, Розко, ти, як завжди, ходяча метафора й гіпербола в одній особі.

Й почалася підготовка. Ретельна, що передбачає найдрібніші дрібниці.

– Жанчику, – делікатно наполягала Ада Сергіївна, віддана й безмежно любляча свого чоловіка дружина, – все ж таки потрібен новий костюм. Новий, Жанчику!

– Адо, та не треба витрачатися на якийсь ювілей, за просто можна мій сірий здати в хімчистку, і буде, як новий.

Пристрасні дискусії точилися практично щодня.

– Слухай, Адо, а може, борідку відпустити – ну так, ледь-ледь?

– Та побійся ж Бога, – скричала Ада Сергіївна, – ти зараз молодий хлопець, а так будеш, як дідусь у печалі.

– Теж скажеш: хлопець! Хлопцеві сто років у суботу.

І, нарешті, настав завітний день – 10 жовтня.

Снідали мовчки.

– Жанчику, та й фіг з ними, що не зателефонували. Ну, закрутилися там. А може, ще й зателефонують. А не зателефонують – то й сам іди без дзвінка. Що це взагалі за ювілей без тебе?

Жан Сергійович різко відсунув чашку, навіть чай шоколадними крапельками пролився на скатертину:

– Як сам? Адо, чи взагалі усвідомлюєш ти, що кажеш? Треба ж якусь гідність, хоч крапельку гідності мати!

Рівно о чотирнадцятій годині вони сиділи за столом. Він – гладко поголений, у новому темно-сірому костюмі, у вузькій, по моді, краватці. Весь якийсь відчужений, з

восковим безкровним обличчям. У великих сірих очах під сивуватими бровами стояли великі дитячі сльози.

Ада Сергіївна сиділа поруч, поклавши руку у коричневих цяточках на довгі пальці чоловіка.

Телефон мовчав. Й відчувалося, що він вже навряд чи дзвонитиме.

У кімнаті якось одразу стало темно, й по підвіконню монотонно забарабанили краплі дощу.

За вікном пролунав жіночий голос: "Денисе, мерщій додому! Я кому сказала?"

Поважні чоловік і дружина переглянулися й... разом пирснули, наче двоє підлітків на нудному уроці.

- Здається, час подавати шампанське, - грайливо запропонувала Ада Сергіївна, витираючи сльози.

- Здається, дощик збирається, - у тон підхопив Жан Сергійович.

І тут задзвонив телефон.

- Адусю, миленька, тільки не знімай слухавку, - скоромовкою заторохтів Жан Сергійович, схоплюючись зі стільця. - Нас немає вдома!

- Нас є вдома, лише не для всіх, - урочисто, з акцентом на кожному слові відповідала Ада Сергіївна й, ефективно похитуючи стегнами, попрямувала на кухню за шампанським.